

III

(Acte pregătitoare)

COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN

A 523-A SESIUNE PLENARĂ A CESE, DIN 22 ȘI 23 FEBRUARIE 2017

Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de directivă a Consiliului privind mecanismele de soluționare a litigiilor legate de dubla impunere în Uniunea Europeană

[COM(2016) 686 final — 2016/0338 (CNS)]

(2017/C 173/05)

Raportor: **Krister ANDERSSON**

Sesizare	Consiliul Uniunii Europene, 16.2.2017
Temei juridic	Articolul 115 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
Secțiunea competentă	Secțiunea pentru uniunea economică și monetară și coeziune economică și socială
Data adoptării în secțiune	2.2.2017
Data adoptării în sesiunea plenară	22.2.2017
Sesiunea plenară nr.	523
Rezultatul votului	174/0/2
(voturi pentru/voturi împotriva/abțineri)	

1. Concluzii și recomandări

1.1. CESE salută propunerea Comisiei de directivă a Consiliului privind mecanismele de soluționare a litigiilor legate de dubla impunere în UE.

1.2. CESE este de acord cu Comisia în privința faptului că dubla impunere constituie unul dintre cele mai mari obstacole fiscale în calea pieței unice. Există o nevoie urgentă de mecanisme care să garanteze soluționarea mai rapidă și mai decisivă a cazurilor de dublă impunere atunci când acestea apar între statele membre.

1.3. CESE recunoaște faptul că doar eliminarea dublei impunerii nu este suficientă pentru a crea condiții de concurență echitabile în domeniul fiscalității. Comitetul consideră că UE are nevoie de un cadru comun pozitiv, orientat spre viitor, pentru impozitarea întreprinderilor.

1.4. CESE este mulțumit de faptul că directiva propusă adaugă măsuri coercitive cu scopul de a aborda principalele deficiențe identificate în Convenția de arbitraj a Uniunii ⁽¹⁾.

1.5. CESE salută călduros faptul că, în situațiile în care statele membre nu inițiază în mod automat procedura de arbitraj, contribuabilul poate solicita instanței naționale să ia măsurile necesare pentru instituirea unui comitet de arbitraj care să ia o decizie finală, cu caracter obligatoriu, în privința cazului într-un interval de timp fix.

⁽¹⁾ Convenția privind eliminarea dublei impunerii în legătură cu ajustarea profiturilor întreprinderilor asociate (90/436/CEE).

1.6. CESE sprijină inițiativa Comisiei de a extinde monitorizarea anuală a performanței țărilor la toate cazurile de litigii legate de dubla impunere în situații transfrontaliere, pentru a evalua dacă obiectivele directivei sunt îndeplinite.

1.7. Comitetul salută, de asemenea, flexibilitatea acordată statelor membre de a conveni în mod bilateral, în funcție de caz, asupra unor mecanisme alternative de soluționare a litigiilor. Acest lucru facilitează soluționarea în situațiile multilaterale în care litigiul în cauză trebuie să fie soluționat nu doar la nivelul UE, ci și în legătură cu țări terțe prin tratatele bilaterale.

1.8. CESE sprijină dispoziția referitoare la faptul că autoritățile competente pot publica decizia finală, sub rezerva consimțământului fiecărui contribuabil implicat.

1.9. Comitetul ar dori să sublinieze caracterul imperios al punerii în aplicare a prezentei propuneri. Se înregistrează o creștere a numărului și a amplitudinii cazurilor de dublă sau de multiplă impunere. Nu pot exista întâzieri.

2. Contextul și propunerea Comisiei

2.1. Dubla impunere este una dintre principalele probleme cu care se confruntă în prezent agenții economici care desfășoară activități transfrontaliere. Sunt deja în vigoare mecanisme care se ocupă de soluționarea litigiilor legate de dubla impunere. Este vorba despre procedurile de acord amiabil (PAA) prevăzute în convențiile de evitare a dublei impunerii încheiate de statele membre, precum și în Convenția de arbitraj a Uniunii privind eliminarea dublei impunerii în legătură cu ajustarea profiturilor întreprinderilor asociate.

2.2. Deși mecanismele existente funcționează bine în multe cazuri, este necesar ca ele să funcționeze și mai bine în ceea ce privește accesul contribuabililor la aceste mecanisme, sfera de acoperire, promptitudinea și relevanța. Pe de altă parte, metodele tradiționale de soluționare a litigiilor nu mai sunt în totalitate adaptate complexității și riscurilor aferente actualului mediu fiscal mondial.

2.3. Propunerea de directivă se axează pe societăți și întreprinderi, principalele părți interesate afectate de situațiile de dublă impunere. Documentul are la bază Convenția de arbitraj a Uniunii în vigoare, care prevede deja un mecanism de arbitraj obligatoriu, dar extinde sfera de aplicare a acesteia la domenii care nu sunt încă incluse și adaugă măsuri coercitive cu scopul de a aborda principalele deficiențe identificate în ceea ce privește punerea în aplicare și eficacitatea mecanismului. Drept rezultat, toate litigiile legate de dubla impunere care implică tranzacții transfrontaliere în cadrul UE și care au un impact asupra profiturilor întreprinderilor se încadrează în domeniul de aplicare al propunerii.

2.4. Propunerea adaugă obligația explicită a statelor membre de a obține rezultate, precum și un termen-limită clar definit. Sunt excluse situațiile de dublă neimpozitare sau cazurile de fraudă, de abateri săvârșite cu intenție sau de neglijență gravă.

2.5. Directiva permite o procedură de acord amiabil (PAA), inițiată în urma unei plângeri din partea contribuabilului, în cadrul căreia statele membre cooperează liber și ajung la un acord în termen de doi ani.

2.6. Etapa inițială a PAA este completată cu o procedură de arbitraj care prevede soluționarea litigiului prin arbitraj în termen de cincisprezece luni în cazul în care statele membre nu au reușit să ajungă la un acord pe parcursul etapei amiabile inițiale. Procedura de arbitraj are caracter obligatoriu și începe în mod automat. Aceasta se încheie cu emiterea unei decizii obligatorii finale de către autoritățile competente ale statelor membre în cauză.

2.7. Creșterea transparenței este unul dintre obiectivele propunerii de directivă. Autoritățile competente pot publica decizia de arbitraj definitivă și alte informații detaliate sub rezerva acordului contribuabilului. În cazul în care contribuabilul nu este de acord, autoritățile competente publică un rezumat al deciziei.

3. Observații generale

3.1. CESE salută propunerea Comisiei de directivă a Consiliului privind mecanismele de soluționare a litigiilor legate de dubla impunere în UE, ca parte a Pachetului de măsuri privind impozitarea întreprinderilor. Există o nevoie urgentă de mecanisme care să garanteze soluționarea mai rapidă și mai decisivă a cazurilor de dublă impunere atunci când acestea apar între statele membre.

3.2. CESE este de acord cu declarația Comisiei potrivit căreia Europa are nevoie de un sistem fiscal care se potrivește cu piața sa internă și care sprijină creșterea economică și competitivitatea, atrage investițiile, contribuie la crearea de locuri de muncă, stimulează inovarea și susține modelul social european. Impozitarea ar trebui să asigure venituri stabile pentru investițiile publice și pentru politicile care favorizează creșterea. Aceasta ar trebui să garanteze că toate întreprinderile beneficiază de condiții de concurență echitabile și de securitate juridică și că se confruntă cu obstacole minime în desfășurarea activităților lor la nivel transfrontalier.

3.3. CESE împărtășește îngrijorarea Comisiei referitoare la faptul că dezacordul în rândul statelor membre în privința statului care are dreptul de a impozita anumite profituri are deseori drept rezultat impozitarea dublă sau multiplă a întreprinderilor pentru același venit. Cele mai recente cifre ale Comisiei indică faptul că există aproximativ 900 de litigii legate de dubla impunere în desfășurare în UE, având ca miză 10,5 miliarde de euro.

3.4. Comitetul salută eforturile depuse de Comisie pentru a garanta că toate întreprinderile care desfășoară activități în UE își plătesc impozitele acolo unde sunt generate profiturile și valoarea, dar consideră că aceste întreprinderi nu ar trebui să facă obiectul dublei sau multiplei impuneri pentru același profit. Acest principiu este esențial pentru o impozitare echitabilă și eficientă. CESE este de acord cu Comisia în privința faptului că dubla impunere este unul dintre cele mai mari obstacole fiscale în calea pieței unice.

3.5. CESE salută călduros inițiativa Comisiei de a aborda problema dublei impuneri într-o manieră coordonată în UE. Este de acord cu Comisia în privința faptului că, pentru a stimula crearea de locuri de muncă, creșterea economică și investițiile, este necesar să se creeze un mediu fiscal mai propice pentru societățile comerciale, prin reducerea costurilor de asigurare a conformității și a obligațiilor administrative și prin garantarea securității fiscale. Importanța securității fiscale în promovarea investițiilor și a creșterii economice a fost recunoscută recent de liderii G20 și a căpătat o dimensiune mondială. Statele membre trebuie să stabilească un echilibru între punerea în aplicare a reformelor necesare și oferirea unui mediu fiscal stabil, clar și previzibil pentru întreprinderi.

3.6. CESE recunoaște faptul că doar eliminarea dublei impuneri nu este suficientă pentru a crea condiții de concurență echitabile în domeniul fiscalității. Acesta consideră că UE are nevoie de un cadru comun pozitiv, orientat spre viitor, pentru impozitarea întreprinderilor. Acest raționament stă la baza propunerii Comisiei referitoare la relansarea bazei fiscale consolidate comune a societăților (CCCTB).

3.7. CESE recunoaște faptul că majoritatea statelor membre au tratate fiscale bilaterale reciproce pentru eliminarea dublei impuneri și că există proceduri de soluționare a litigiilor. Cu toate acestea, respectivele proceduri sunt îndelungate și costisitoare și nu duc întotdeauna la un acord. Convenția de arbitraj a Uniunii asigură o scutire parțială. Cu toate acestea, domeniul său de aplicare este limitat la litigiile privind prețurile de transfer și nu există nicio cale de a abroga interpretarea normelor.

3.8. CESE este mulțumit de faptul că directiva propusă adaugă măsuri coercitive cu scopul de a aborda principalele deficiențe identificate în Convenția de arbitraj a Uniunii, cum ar fi situațiile de refuz implicit sau explicit al accesului, precum și procedurile prelungite și blocate.

3.9. CESE salută, de asemenea, faptul că o gamă mai largă de cazuri vor putea beneficia de un mecanism care prevede soluționarea obligatorie a litigiilor. Respectivul îmbunătățiri aduse mecanismelor de soluționare a litigiilor vor genera economii semnificative de timp, de bani și de resurse atât pentru întreprinderi, cât și pentru administrații și vor consolida securitatea fiscală pentru întreprinderile din UE.

3.10. CESE salută călduros faptul că, în situațiile în care statele membre nu inițiază în mod automat procedura de arbitraj, contribuabilul poate solicita instanței naționale să ia măsurile necesare pentru instituirea unui comitet de arbitraj care să ia o decizie finală, cu caracter obligatoriu, în privința cazului într-un interval de timp fix. Acest lucru va contribui la evitarea incertitudinii pentru întreprinderile implicate și se bazează pe mecanisme și bune practici care sunt deja aplicate în toate statele membre în cazul litigiilor transfrontaliere în alte domenii decât fiscalitatea. Cu toate acestea, CESE ar dori să sublinieze necesitatea asigurării de către statele membre a faptului că durata respectivelor acțiuni în justiție este scurtă, pentru a evita întârzierile semnificative în soluționarea litigiilor.

3.11. CESE sprijină inițiativa Comisiei de a extinde monitorizarea anuală a performanței țărilor la toate cazurile de litigii legate de dubla impunere în situații transfrontaliere, pentru a evalua dacă obiectivele directivei sunt îndeplinite. Din analizele existente reiese că există cazuri care nu pot fi soluționate prin mecanismele în vigoare, care nu intră în sfera de aplicare a Convenției de arbitraj a Uniunii sau a convențiilor de evitare a dublei impuneri, care se blochează fără ca persoanele impozabile să fie informate cu privire la motivele care stau la baza situației sau care nu sunt niciodată rezolvate. CESE consideră că, în momentul actual, performanța la nivelul statelor membre nu este satisfăcătoare și solicită Comisiei să analizeze îndeaproape funcționarea directivei atunci când este pusă în aplicare, precum și să publice analiza și rezultatele acesteia.

3.12. CESE este de acord că eliminarea dublei impuneri ar trebui să se realizeze printr-o procedură în cadrul căreia, ca un prim pas, cazul să fie transmis autorităților fiscale din statele membre vizate în vederea soluționării litigiului prin utilizarea procedurii de acord amiabil. Dacă nu se ajunge la un acord într-un anumit interval de timp, cazul ar trebui să fie prezentat unei comisii consultative sau unei comisii de soluționare alternativă a litigiilor, alcătuită atât din reprezentanți ai autorităților fiscale respective, cât și din personalități independente. Autoritățile fiscale ar trebui să ia o decizie finală obligatorie prin referire la avizul comisiei consultative sau al comisiei de soluționare alternativă a litigiilor.

3.13. CESE recunoaște faptul că în UE trebuie să se stabilească un standard minim eficient pentru mecanismele de soluționare a litigiilor, care să abordeze, în mod cuprinzător și suficient de detaliat, pașii procedurali necesari pentru asigurarea aplicării omogene și eficiente.

3.14. Comitetul salută, de asemenea, flexibilitatea acordată statelor membre de a conveni în mod bilateral, în funcție de caz, asupra unor mecanisme alternative de soluționare a litigiilor. Acest lucru facilitează soluționarea în situațiile multilaterale în care litigiul în cauză trebuie să fie soluționat nu doar la nivelul UE, ci și în legătură cu țări terțe prin tratatele bilaterale.

3.15. CESE sprijină dispoziția referitoare la faptul că autoritățile competente pot publica decizia finală, sub rezerva consimțământului fiecărui contribuabil implicat.

3.16. Comitetul ar dori să sublinieze caracterul imperios al punerii în aplicare a prezentei propuneri. Dat fiind că se înregistrează o creștere a numărului și a amplitudinii cazurilor de dublă sau de multiplă impunere, nu pot exista întârzieri.

Bruxelles, 22 februarie 2017.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Georges DASSIS
